

بررسی چند عدد دربارهٔ وام‌های دانشجویی که مبالغشان امسال هیچ تغییری نکردند

وام تحصیلی؛ نصف خرج غذای دانشجویا!

فرهنگستان

دانشگاه
شماره ۴۵۱۲ | www.fdn.ir | سه‌شنبه اول مهر ۱۴۰۴

گزارش «فرهیختگان»

از محصولات نانویی یک شرکت دانش بنیان

افزایش
۹۷ درصدی

راندمان انرژی
با عایق‌های آبروژل

بررسی چند عدد دربارهٔ وام‌های دانشجویی که مبالغشان امسال هیچ تغییری نکردند

وام تحصیلی؛ نصف خرج غذای دانشجو!

ابوالفضل مفاخری
دبیر گروه دانشگاه

گفت‌وگوی اخیر معاون امور دانشجویان صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم آب‌پاکی سردی بود بر پیکره دانشجویانی که گوش‌ها را برای ثبت‌نام و دریافت وام دانشجویی تیز کرده بودند. صمد حاج‌جباری در گفت‌وگو با خبرنگاری مهر از آغاز ثبت تقاضای وام‌ها بعد از اتمام فرآیند ثبت‌نام دانشجویان در تمام دانشگاه‌ها خبر داده و گفته وام‌های دانشجویی در حال حاضر افزایشی نداشته و همان مبلغ قبلی است. بنابراین در سال تحصیلی جدید هم دانشجویان کاردانی و کارشناسی ۵ میلیون تومان، دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای ۷/۵ میلیون تومان و دانشجویان دکتری تخصصی و دستیاری ۱۰ میلیون تومان وام‌پذیر می‌گیرند. وام ودیعه مسکن هم برای تهران ۲۰۰ میلیون تومان، شهرهای بزرگ با بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت، ۱۵۰ میلیون تومان و در دیگر شهرها ۱۰۰ میلیون تومان پرداخت خواهد شد. برای وام‌های ضروری از ازدواج و تولد فرزند تا خرید لوازم کمک‌آموزشی و حوادث و بیماری‌های خاص هم ۱۰ میلیون تومان پرداخت می‌شود و وام شهریه به دانشجویان کاردانی و کارشناسی ۳ میلیون تومان، به کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای ۵ میلیون تومان و دکتری تخصصی ۷ میلیون تومان ارائه خواهد شد. این اعداد چقدر از هزینه‌های دانشجویان پوشش می‌دهد؟ پاسخ به این سؤال سخت نیست، در ادامه پس از بررسی برخی از اعداد و ارقام مربوط به پرداخت تسهیلات به دانشجویان این موضوع را هم بررسی می‌کنیم.

➤ اوضاع صندوق در بودجه ۱۴۰۴ چگونه است؟

قانون بودجه ۱۴۰۴ برای صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم هزار و ۷۰۵ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته و این رقم ۴۳ درصد بیشتر از بودجه هزار و ۹۵۰ میلیارد تومانی صندوق در سال ۱۴۰۳ بوده است. بند تبصره هشت قانون بودجه هم اجازه داده تا سقف پنج هزار میلیارد از از محل بازپرداخت وام‌های شهریه دانشجویی (سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۳) که باید ۱۰۰ درصد آن به خزانه‌داری کل کشور واریز شود، در اختیار صندوق رفاه برای پرداخت وام شهریه به دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و جهاد دانشگاهی بر اساس سرانه دانشجویی و سایر پرداخت‌های رفاهی دانشجویی و مزاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و ایثارگران و فرزندان آن‌ها، دانشجویان نخبه مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان و افرادی که تحت پوشش هیچ نهادهی نیستند به تشخیص کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گیرد.

➤ صندوق رفاه وزارت علوم به چند نفر وام می‌دهد؟

اطلاعات و آمار ارائه‌شده از سوی صندوق رفاه دانشجویان در باره وضعیت ارائه خدمات از فروردین سال ۱۴۰۳ تا اسفند ماه این سال نشان می‌دهد حدود ۲۵۰ هزار دانشجویی برای دریافت وام در سامانه این مجموعه ثبت‌نام کردند؛ البته برپایه ۲۲۸ هزار نفر در دانشگاه‌ها مورد تأیید قرار گرفته و در نهایت ۲۲۵ هزار و ۸۰۹ دانشجوی وام دریافت کردند. جزئیات تسهیلات و مبالغ ارائه شده اما مشخص نیست؛ بنابراین نمی‌توان میزان دقیق پرداخت هر یک از انواع وام‌ها را بررسی کرد.

➤ فقط ۷ درصد دانشجویان موفق به دریافت وام شدند

آمار به روزی از تعداد دانشجویان کشور در دسترس نیست؛ چراکه با وجود آغاز سال تحصیلی جدید، هنوز سالنامه آماری مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی مربوط به سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ منتشر نشده است. اگرچه به گفته رئیس سابق این مؤسسه تعداد دانشجویان کشور تا حدود ۳/۵ میلیون نفر افزایش داشته اما با توجه به فقدان آمار تفکیکی از زیرنظام هم نمی‌توان به آن استناد کرد. بنابراین براساس آخرین آمار رسمی اعلام شده و بدون

در نظر گرفتن حدود ۲۱۰ هزار دانشجوی علوم پزشکی، ۳ میلیون دانشجو در زیرنظام‌های مختلف مشغول به تحصیل هستند و این عدد یعنی تنها ۷ درصد از آن‌ها توانستند سال گذشته از تسهیلات صندوق رفاه استفاده کنند.

➤ سهم هر متقاضی وام فقط ۹ میلیون تومان!

صمد حاج‌جباری معاون امور دانشجویان صندوق رفاه دانشجویان شهرپورماه از پرداخت ۲ هزار میلیارد تومان وام در سال تحصیلی گذشته خبر داده بود. حساب و کتاب تعداد دانشجویان دریافت‌کننده تسهیلات و مبالغ پرداختی نشان می‌دهد به طور میانگین هر دانشجو ۹ میلیون تومان یا کمی دقیق‌تر، ۸ میلیون و ۸۵۷ هزار تومان تسهیلات دریافت کرده است. این در حالی است که دانشجویان می‌توانند در هر سال دو بار از وام تحصیلی استفاده کنند و مبالغ وام‌های ضروری ۱۰ میلیون تومان بوده است!

➤ هزینه تغذیه ۱۱ میلیون؛ وام تحصیلی ۵ میلیون!

چندی پیش در «فرهیختگان» وضعیت هزینه‌های دانشجویان را در گزارشی با عنوان «کف ۲۰ میلیون تومانی هزینه‌های دانشجویی روزانه» محاسبه کردیم. بررسی‌ها نشان می‌دهد با توجه به افزایش ۴۷ درصدی قیمت غذای دانشگاه‌ها، یک دانشجویی روزانه باید در ترم حدود ۱۱ میلیون تومان هزینه بپردازد. به این عدد باید هزینه‌های دیگری مانند خوابگاه- که اجاره‌بهای آن در سسال جدید تحصیلی رشد ۵۷ درصدی داشته- رفت‌وآمد و خرید کتاب و لوازم مورد نیاز دانشجو را هم اضافه کرد. با این حساب وام تحصیلی که قرار است به دانشجویان کاردانی و کارشناسی پرداخت شود، کفاف نصف هزینه‌های غذای آن‌ها را هم نمی‌دهد! شرایطی که باعث می‌شود، دانشجویان به ویژه آن‌ها که باید در شهر دور از محل زندگی تحصیل کنند از همان ماه‌های نخست آغاز تحصیل به فکر اشتغال باشند و تمرکز کمتری را به فراگیری دروس و فعالیت‌های دانشجویی اختصاص دهند.

➤ سهم دانشجویان غیردولتی از صندوق رفاه چقدر است؟

وضعیت اختصاص تسهیلات هم بین دانشجویان وزارت علوم و بهداشت به نظر عادلانه نیست و هم بین دانشجویان دانشگاه‌های غیردولتی و دولتی. این موضوعی را هم چندی پیش در گزارشی بررسی کردیم. روز گذشته هم فرزاد جهان‌بین معاون فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد که به دعوت کمیته اجتماعی فرهنگی کمیسون برنامه و بودجه مجلس در جلسه این کمسیون حضور پیدا کرده بود در صفحه مجازی خود گزارش کوتاهی از حضورش ارائه کرد و نوشت: «علی‌رغم ذکر نام دانشگاه آزاد اسلامی در قانون برنامه و بودجه، کل رقم اختصاص یافته برای وام دانشجویی از محل صندوق رفاه دانشجویان از سال ۱۴۰۰ تا کنون با وجود پیگیری‌ها، ۲۳۱ میلیارد تومان هست که اساساً قابل ذکر نیست.» این عدد را باید کنار سهم ۴۰ درصدی دانشگاه آزاد از آموزش عالی کشور قرار داد تا فاصله آنچه هست و آنچه باید باشد بهتر روشن شود. او در ادامه تصریح می‌کند: «این در حالی هست که در دو ترم گذشته، دانشگاه آزاد اسلامی از محل اعتبار خود در بانک‌های عامل و نیز منابع داخلی ۲۰۶ همت (دو هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان) به دانشجویان وام داده است.»

➤ این سفره رنگین را کوچک نکنید!

«سفره دانشجویان رنگین‌تر می‌شود» این تیتیر خبری است که به محض باز کردن سایت سازمان امور دانشجویان وزارت علوم به چشم می‌خورد. واقعیت اما جور دیگری به نظر می‌آید. با ارقام فعلی تسهیلات دانشجویی و نظر دگر گرفتن مجموع پرونده‌هایی که به‌مرحله دریافت‌و ام‌رسیدند، نمی‌توان وضعیت مطلوبی برای سال تحصیلی پیش‌رو به‌ویژه برای دانشجویان دهک‌های پایین درآمدی ترسیم کرد؛ به بیان دیگر حتی اگر سفره دانشجویان با اجرای طرح الگوی نوین تغذیه رنگین شود، کوچک شدنش را نمی‌توان نادیده گرفت.

چه خبر از دانشگاه

همایش «شاه‌رود، شهر معلمان دین و اخلاق» آبان‌ماه برگزار می‌شود

همایش ملی «شاه‌رود، شهر معلمان دین و اخلاق» به همت دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاه‌رود و با همکاری کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، شورای عالی انقلاب فرهنگی و دیگر سازمان‌های حمایت‌کننده، در تاریخ‌های ۱۴ و ۱۵ آبان‌ماه ۱۴۰۴ برگزار خواهد شد؛ همایشی که هدف اصلی آن معرفی جایگاه شاه‌رود به‌عنوان یکی از مراکز مهم پرورش علمای دین، اساتید اخلاق و عرفای نامدار در تاریخ ایران اسلامی است.

این رویداد فرهنگی-علمی بزرگ با تأکید بر نقش شاه‌رود در تولید اندیشه‌دینی و اخلاقی، تلاش می‌کند ظرفیت‌های کمتر شناخته‌شده این شهرستان را در حوزه فرهنگ، دین و تمدن به جامعه علمی و فرهنگی کشور معرفی کند. شاه‌رود از دیرباز به‌عنوان سرزمین عالمان بزرگ و عارفان پرآوازه شناخته می‌شود؛ کسانی که نه‌تنها در منطقه بلکه در پهنه ایران و جهان اسلام اثرگذار بوده‌اند.

حسینعلی سمیعی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاه‌رود، با اشاره به اهمیت این همایش گفت: «شاه‌رود در طول تاریخ همواره به‌عنوان خاستگاه علما، فقها و عارفان برجسته مطرح بوده است. شخصیت‌هایی چون بزرگان عرفان و اخلاق، که آثار و اندیشه‌های آنان در حوزه‌های مختلف علمی و معنوی، هنوز الهام‌بخش نسل امروز است. برگزاری این همایش می‌تواند فرصتی برای بازخوانی میراث ارزشمند آنان و معرفی بهتر ظرفیت‌های عظیم فرهنگی و معنوی این دیار باشد.»

وی افزود: «یکی از اهداف اصلی این همایش، شناسایی و معرفی هرچه بیشتر مفاخر فرهنگی، عرفانی و دینی شاه‌رود به نسل جوان است. ما بر این باوریم که معرفی این بزرگان، همایش می‌تواند فرصتی برای بازخوانی میراث ارزشمند آنان و معرفی بهتر ظرفیت‌های هویت‌دینی مردم منطقه، و همچنین نقش عرفای نامدار شاه‌رود در گسترش معنویت و مسیر رشد و تعالی معنوی باشد.»

در این همایش که با حضور اندیشمندان، پژوهشگران، استادان دانشگاه، علما و شخصیت‌های برجسته فرهنگی کشور برگزار می‌شود، محورهایی همچون نقش شاه‌رود در تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی-ایرانی، جایگاه علمای دین و اخلاق در شکل‌گیری هویت دینی مردم منطقه، و همچنین نقش عرفای نامدار شاه‌رود در گسترش معنویت و اخلاق اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

به گفته‌دینار خدحاشی، نشست‌های تخصصی، ارائه‌مقالات علمی، میزگردهای پژوهشی و رونمایی از آثار مرتبط با مفاخر شاه‌رود، بخشی از برنامه‌های این رویداد فرهنگی خواهد بود. همچنین نمایشگاهی از دستاوردهای فرهنگی و هنری شهرستان شاه‌رود با هدف معرفی ظرفیت‌های اجتماعی و تمدنی منطقه در حاشیه همایش برگزار می‌شود.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی شاه‌رود در پایان خاطر نشان کرد: «این همایش نه‌تنها فرصتی برای معرفی و بزرگداشت چهره‌های درخشان شاه‌رود است، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز توسعه فرهنگی منطقه و الگوسازی در سطح ملی باشد. ما امیدواریم این رویداد مقدمه‌ای برای برنامه‌های گسترده‌تر در حوزه معرفی ظرفیت‌های فرهنگی و معنوی شهرستان شاه‌رود باشد.»

علاقه‌مندان برای دریافت اطلاعات بیشتر در باره برنامه‌ها، ثبت‌نام و ارسال مقالات می‌توانند به سایت رسمی همایش به نشانی shahrood.iau.ir/conf/ مراجعه کنند.

فعالیت مدرسه سمای کیش بدون وقفه ادامه خواهد داشت

سرپرست معاونت اجتماعی و فرهنگی منطقه آزاد کیش از بازگشایی و آغاز فعالیت مدرسه سما در دو نوبت در خزانه و سپرانه خبر داد.

اسدالله علیزاده گفت: «مدرسه سما وابسته به دانشگاه آزاد پس از رفع مشکلات حقوقی و با توافق جدید سازمان منطقه آزاد کیش و دانشگاه آزاد، فعالیت آموزشی خود را در دو نوبت پسرانه و دخترانه از فردا آغاز می‌کند.»

او با اشاره به برنامه‌ریزی برای ارتقای سطح آموزش کیش، گفت: «سازمان منطقه آزاد کیش امسال برنامه ویژه‌ای برای توسعه آموزشی مدارس تدوین و در هیئت مدیره سازمان

پیشنهاد رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

سال آخر کارشناسی صرف آموزش عملی در صنعت شود

اندیشکدهٔ حکمرانی واحد تهران غرب به‌زودی راه‌اندازی می‌شود

اجرای دو پروژهٔ کلان در حوزهٔ روانکارهای صنعتی و تولید دارو